

Oponentský posudek diplomové práce:

Gabriela Eichlová Ördöghová, *Ideové základy hispanoamerické cesty k nezávislosti: problém církve a náboženství* (Středisko ibero-amerických studií FF UK, 2008)

Diplomantka si ve své práci vytyčila ambiciózní cíl: analyzovat problematiku ideových základů politické emancipace pozdějších hispanoamerických států v prvních dekádách 19. století, určit ideové vlivy a vzory, které (spolu s faktory ekonomickými a společenskými) zásadním způsobem ovlivňovaly emancipační myšlenkové hnutí ve specifických podmínkách španělských kolonií. Rozhodla se prozkoumat „nejen... mír[u] vlivu osvícenství, racionalismu a liberalismu 18. a 19. století na emancipační hnutí v Latinské Americe, ale i poukázat na to, že vliv měla i katolická církev a s ní spojené proudy („katolické osvícenství“, regalismus, jansenismus, náboženský synkretismus) a další důležité fenomény (např. kreolský patriotismus či svobodné zednářství), neboť právě proudy a fenomény působící v církvi patří k málo studovaným tématům.“ (s. 2)

Problematika hnutí za nezávislost a jeho intelektuálních kořenů, evropských vlivů i probouzejícímu se „kreolskému“ sebeuvědomování patří ke klíčovým tématům latinskoamerické historiografie posledních desetiletí. V českém prostředí ovšem není příliš frekventovaná. V tomto směru je téma práce velmi slibné. Zásadní problém je ovšem ve vymezení tématu. Gabriela Eichlová se cíleně rozhodla nevěnovat se jedné konkrétní oblasti, ale rozšířit svůj pohled na všechny španělské kolonie v Novém světě. Jistě je chvályhodné úsilí nahlížet na španělské kolonie (a kolonie vůbec) na americkém kontinentu jako celek, překonat partikularitu místa a času, tak obvyklou v latinskoamerické historiografii. Bohužel diplomová práce nenabízí pro podobné snahy potřebný prostor a také badatelská nevyzrálость autorky odsoudila její snahy k neúspěchu. Přestože je očividná její snaha o přehledný utřídění všech problémů, k nimž se v zadání přihlásila, příliš rozsáhlý okruh otázek ji donutil ke zdoluhavému vysvětlování, k dohledávání nespočetných podrobností v základních slovnících a encyklopediích. Namísto syntézy nebo dokonce slibované analýzy se zde nabízí spíše kompilace, byť z relativně rozsáhlého okruhu tištěných i internetových zdroj. V záplavě podružných informací ale zanikají vynikající pasáže věnované konkrétním osobnostem, jejich dílu a vlivu na pozdější intelektuální vývoj v Latinské Americe (Servando Teresa de Mier, Juan Pablo Viscardo).

Pokud by se diplomantka omezila pouze na tyto dva (nebo jakékoli jiné) autory, případně na okruh představitelů jedné konkrétní oblasti nebo kolonie (např. Mexiko, jemuž je tak jako tak v práci věnována hlavní pozornost), představila základní inspirace jejich díla a ostatní problémy pouze zmínila – snad i s perspektivou dalšího rozvedení tématu v budoucnosti – vznikla by práce podstatně konzistentnější a přínosnější. Tím spíše, že určitá překotnost při dokončování a snaha o uplatnění maxima zjištěných informací se odrazila i v mnoha jazykových a stylistických nedostacích (dlouhá a nejasná souvětí, četné hispanismy).

Diplomová práce Gabriely Eichlové splnila požadavky na samostatnou práci opírající se o studium pramenů i sekundární literatury. Výše uvedené výhrady nicméně nedovolují jednoznačně doporučit její hodnocení známkou výborně; pro konečné hodnocení bude rozhodující prezentace diplomantky během obhajoby.

Praha, 20. 1. 2008

Doc. Markéta Křížová, PhD.